

Efektywność wykorzystania energii w latach 2008-2018

15.06.2020 r.

1,7%

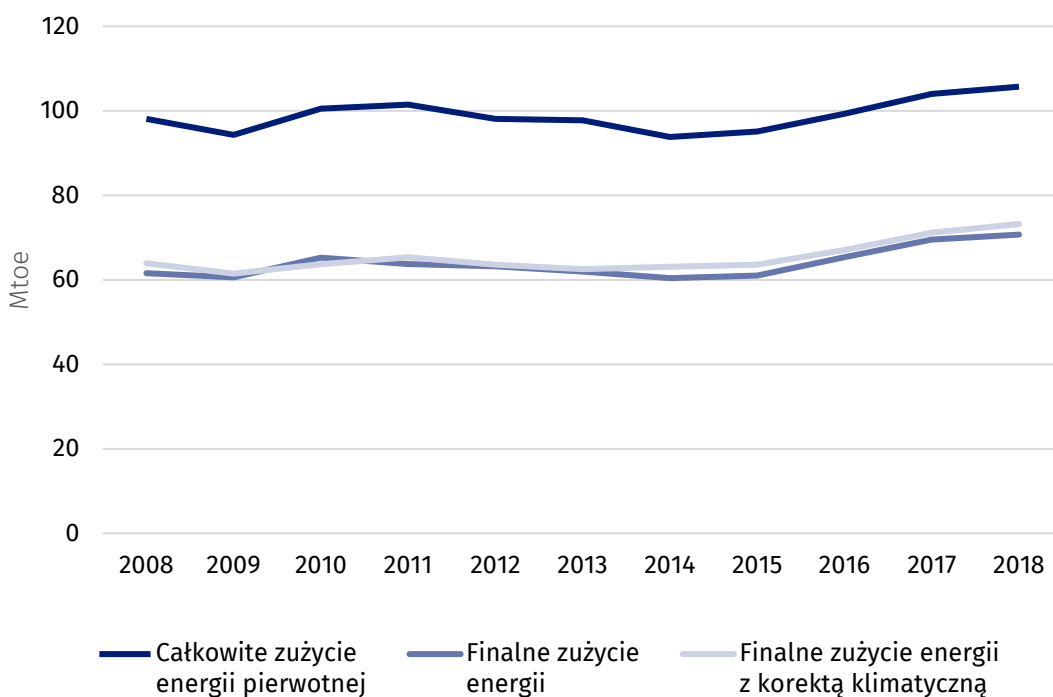
Roczne tempo wzrostu efektywności energetycznej w Polsce w latach 2008-2018

W Polsce w latach 2008-2018 nastąpiła poprawa efektywności energetycznej. Energochłonność pierwotna obniżyła się w tym okresie średnio o 2,6% rocznie, a energochłonność finalna o 2,0%. Najszybsze tempo poprawy efektywności energetycznej odnotowano w przemyśle.

Całkowite zużycie energii pierwotnej wzrosło w latach 2008-2018 z 98,1 Mtoe do 105,7 Mtoe (0,8%/rok). Zużycie miało tendencję wzrostową i osiągnęło najwyższą wartość w 2018 r.

Finalne zużycie energii wzrosło w analizowanym okresie z 61,6 do 70,7 Mtoe, co oznacza średnie roczne tempo wzrostu 1,4%.

Wykres 1. Całkowite zużycie energii pierwotnej i finalne zużycie energii

Całkowite zużycie energii pierwotnej w latach 2008-2018 wzrosło o 0,8% rocznie

Finalne zużycie energii w latach 2008-2018 wzrosło o 1,4% rocznie

Energochłonność pierwotna PKB zmniejszyła się w 2018 r. o 3,3% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast **energochłonność finalna PKB** o 3,2%.

W stosunku do roku 2008 energochłonność PKB w 2018 r. obniżyła się o 23,4% (pierwotna) i 18,4% (finalna), po uwzględnieniu korekty klimatycznej tempo poprawy było nieznacznie wyższe. Tempo poprawy w latach 2014-2018 było niższe niż w pierwszej połowie omawianego okresu, jednakże w 2018 r. zaobserwowano znaczne zmniejszenie energochłonności pierwotnej i finalnej PKB wynoszące odpowiednio 3,3% oraz 3,2%.

Tablica 1. Tempo zmian wskaźników energochłonności PKB (%/rok)

Tempo zmian	2009–2013	2014–2018	2009–2018
Energochłonność pierwotna PKB	-2,95	-2,30	-2,63
Energochłonność pierwotna PKB z korektą klimatyczną	-3,29	-1,96	-2,63
Energochłonność finalna PKB	-2,76	-1,25	-2,01
Energochłonność finalna PKB z korektą klimatyczną	-3,31	-0,75	-2,03

Gospodarstwa domowe

Udział zużycia energii w gospodarstwach domowych w finalnym zużyciu energii w 2018 r. wyniósł 28,1%. Najważniejszym kierunkiem użytkowania energii było ogrzewanie pomieszczeń, którego udział wyniósł 65,1%. Na ogrzewanie wody zużyto 16,6% energii, na oświetlenie i urządzenia elektryczne 9,8%, a na gotowanie posiłków 8,5%.

Tablica 2. Struktura zużycia energii w gospodarstwach domowych według kierunków użytkowania (%)

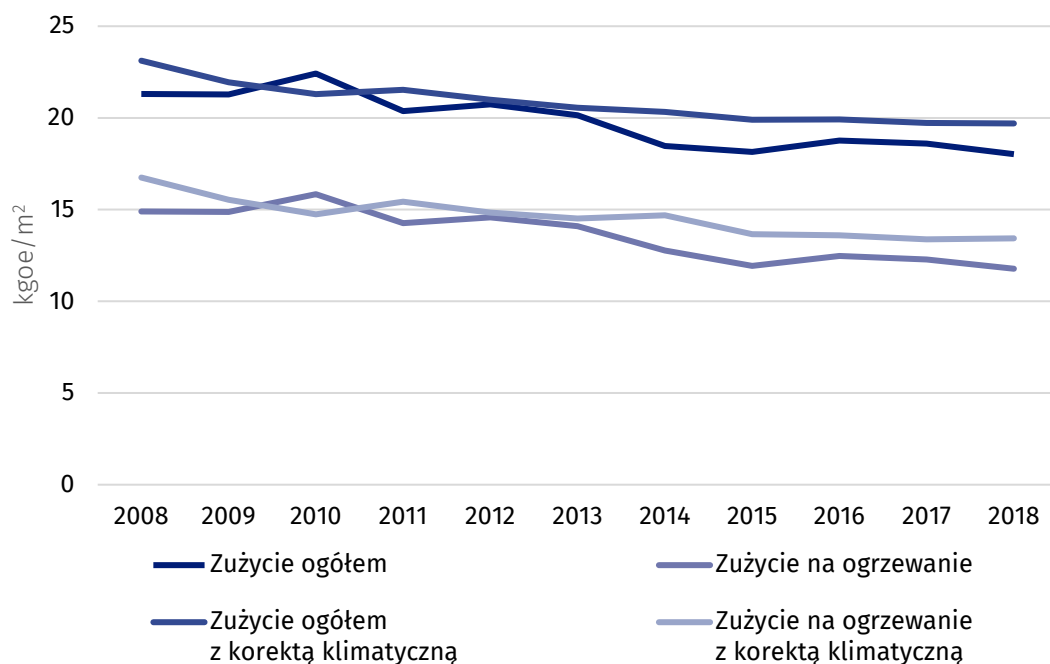
Wyszczególnienie	2009	2012	2015	2016	2017	2018
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ogrzewanie pomieszczeń	70,2	68,8	65,5	66,2	65,8	65,1
Ogrzewanie wody	14,4	14,8	16,2	16,0	16,3	16,6
Gotowanie posiłków	8,2	8,3	8,5	8,3	8,3	8,5
Oświetlenie	1,8	1,5	9,8*)	9,6*)	9,6*)	9,8*)
Urządzenia elektryczne	5,4	6,6				

*) łącznie oświetlenie i urządzenia elektryczne

Zużycie energii w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na m² wykazywało tendencję spadkową; wzrost zużycia został zaobserwowany w roku 2010, 2012 i 2016, w pozostałych latach odnotowano jego zmniejszenie. Wielkość zużycia wyniosła w 2018 r. 18,0 kgoe/m², w porównaniu do 21,3 kgoe/m² w roku 2008 (spadek 1,7%/rok). Po uwzględnieniu korekty klimatycznej zużycie na m² obniżyło się o 1,6%/rok.

65,1% energii zużywanej przez gospodarstwa domowe przeznaczane jest na ogrzewanie pomieszczeń

Wykres 2. Zużycie energii w gospodarstwach domowych na m²

Przemysł

W latach 2008-2018 finalne zużycie energii w przemyśle osiągnęło najniższą wartość w 2009 r. (13,0 Mtoe). W następnych latach obserwowano niewielkie wahania, a od roku 2016 nastąpił znaczący wzrost zużycia do poziomu 16,8 Mtoe w 2018 r.

W latach 2008-2018 wzrosło zużycie energii elektrycznej (o 36,9%), gazu ziemnego (o 16,8%), ciepła (o 26,1%) oraz pozostałych nośników (o 142,2%). Największy spadek zużycia nastąpił w przypadku paliw ciekłych (spadek o 41,5%). Zmniejszeniu uległo także zużycie węgla (o 12,6%).

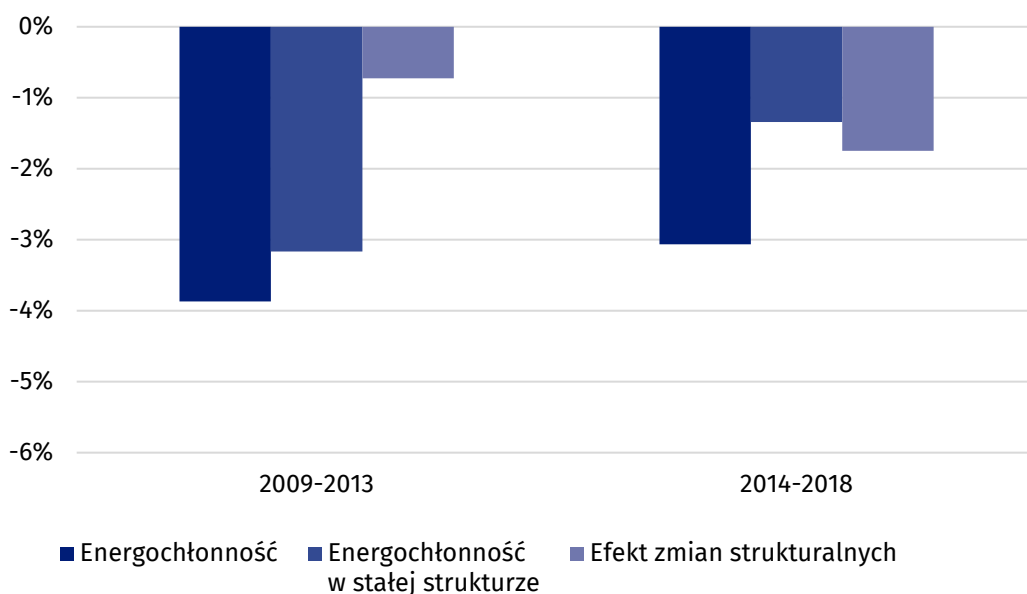
Najwyższe tempo spadku energochłonności wartości dodanej odnotowano w przemyśle maszynowym (o 5,2%/rok) i tekstylnym (o 4,8%/rok), a najniższe w przemyśle drzewnym (0,4%/rok) i spożywczym (0,4%/rok).

Tablica 3. Średnia zmiana roczna energochłonności wartości dodanej w latach 2009–2018

Przemysł	Średnia zmiana roczna
Spożywczy	-0,4%
Tekstylny	-4,8%
Drzewny	-0,4%
Papierniczy	-0,9%
Chemiczny	-1,1%
Mineralny	-4,1%
Hutniczy	-1,5%
Maszynowy	-5,2%
Środków transportu	-4,3%
Pozostały	-2,4%

W latach 2014–2018 tempo spadku energochłonności przemysłu przetwórczego wyniosło 3,1%/rok, zmiany strukturalne przyczyniły się do spadku o 1,8%/rok, a tempo poprawy energochłonności przy stałej strukturze, a więc po wyeliminowaniu wpływu zmieniających się udziałów poszczególnych branż w ogólnej wielkości przemysłu przetwórczego wyniosło 1,5%/rok.

Wykres 3. Energochłonność przemysłu przetwórczego – rola zmian strukturalnych (%/rok)

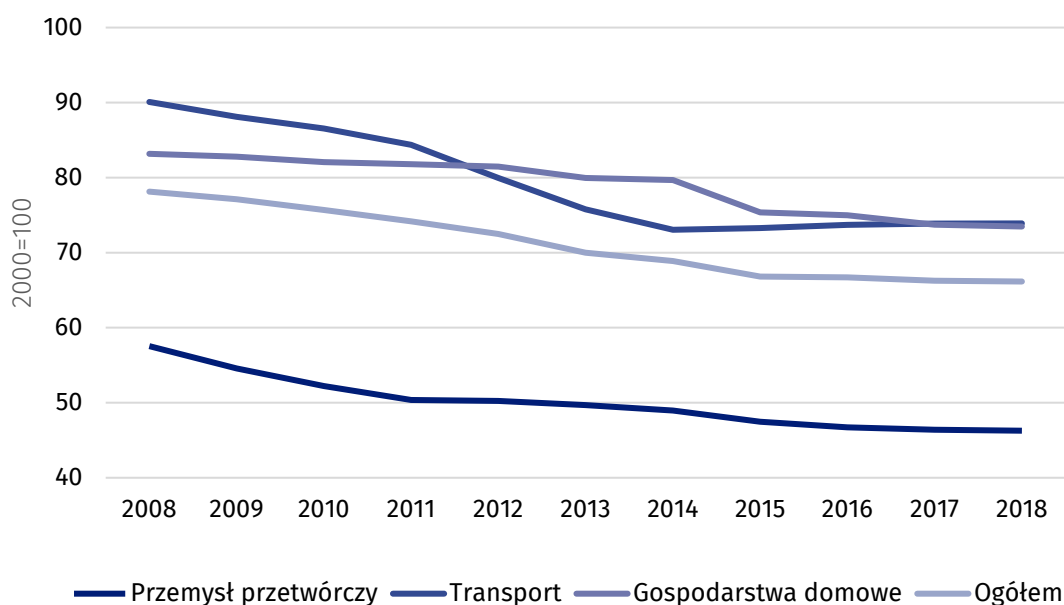
Zmiany strukturalne spowodowały zmniejszenie energochłonności przemysłu przetwórczego o 1,8%/rok w latach 2014–2018

Wskaźnik ODEX

Wskaźnik ODEX liczony do podstawy 2000=100 obniżył się w latach 2008–2018 z 78,1 do 66,2 pkt. Średnie tempo poprawy wyniosło 1,7%/rok. Najszybsze tempo poprawy (2,2% rocznie) zanotował przemysł przetwórczy, dla którego wartość wskaźnika wyniosła 46,3 pkt. w 2018 r. Najwolniejsze tempo poprawy miało miejsce w sektorze gospodarstw domowych, gdzie roczna poprawa w latach 2009–2018 wyniosła 1,2%. W sektorze transportu średnie tempo poprawy wyniosło 2,0%, a wartość wskaźnika w 2018 r. 73,9 pkt.

Wskaźnik ODEX obniżył się w latach 2008–2018 z 78,1 do 66,2 pkt. Najszybsze tempo poprawy (2,2% rocznie) zanotował przemysł przetwórczy, najwolniejsze tempo poprawy miało miejsce w gospodarstwach domowych (1,2%/rok)

Wykres 4. Wskaźnik ODEX

Dekompozycja zużycia energii

Największy wpływ na zmianę zużycia miała działalność gospodarcza, której zwiększenie przyczyniło się do wzrostu zapotrzebowania na energię o 15,0 Mtoe. W przypadku gospodarstw domowych czynnikami wpływającymi na zwiększenie zapotrzebowania na energię były wzrost liczby mieszkań i zmiana stylu życia (większe mieszkania). Zmiany strukturalne w przemyśle zmniejszyły zużycie energii o 0,9 Mtoe, natomiast w transporcie zwiększyły o 1,0 Mtoe. Oszczędności energii wyniosły łącznie 9,0 Mtoe, największe zostały osiągnięte w transporcie (3,3 Mtoe). Warunki pogodowe wpłynęły na zmniejszenie zużycia energii o 0,1 Mtoe, a pozostałe czynniki o 0,5 Mtoe.

Tablica 4. Wpływ czynników na zmianę finalnego zużycia energii w latach 2008–2018 (Mtoe)

Wyszczególnienie	Przemysł	Gospodarstwa domowe	Transport	Usługi	Rolnictwo	Ogółem
Zmiana zużycia	2,2	-0,1	7,4	-0,6	0,3	9,1
CZYNNIKI						
Aktywność	5,8	-	6,8	2,8	-0,4	15,0
Liczba mieszkań	-	2,2	-	-	-	2,2
Styl życia	-	1,3	-	-	-	1,3
Zmiany strukturalne	-0,9	-	1,0	-	-	0,2
Oszczędności energii	-3,1	-2,6	-3,3	0,0	0,0	-9,0
Warunki pogodowe	-	-0,1	-	0,0	-	-0,1
Pozostałe	0,3	-1,0	2,9	-3,4	0,7	-0,5

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Przedsiębiorstw
Dyrektor Katarzyna Walkowska
Tel: 22 608 31 25

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 608 34 91, 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

 <http://stat.gov.pl/>

 @GUS_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Gospodarka-paliwowo-energetyczna](#)

[Zasady-metodyczne badań statystycznych z zakresu energii ze źródeł odnawialnych](#)

[Zasady metodyczne sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowa Baza Wiedzy - Gospodarka Paliwowo Energetyczna](#)

[Wskaźniki makroekonomiczne](#)

[Bank Danych Makroekonomicznych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Energia pierwotna](#)

[Energia pochodna](#)

[Zużycie energii](#)